

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pōli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 23. avgusta 1882.

Obseg: Kaka naj bo gozdna drevesnica. — Ne pozabimo senožet! (Konec.) — Nadzorniki ljudskih šol na Kranjskem. — Tržaška razstava. — Spomini na veliko slavjansko romanje v Rim leta 1881. (Dalje.) — Ojstra pa pravična sodba nemškega kmeta o levičarskih poslancih. — Naši dopisi. — Noviĉar.

Gospodarske stvari.

Kaka naj bo gozdna drevesnica.

V 32. listu „Novic“ izrekel sem željo po napravi gozdnih drevesnic. Iz gotovega vira vem, da hoĉeta gospoda Edvard Dolenc, grajšĉak v Orehku, in Peter Krajher, veliki posestnik v Hrašah, enake gozdne drevesnice napraviti. Ker se do zdaj pri nas takih drevesnic še ni dosti naredilo, ne bode odveĉ, ako spregovorim nekaj o napravi gozdnih drevesnic.

K temu je potreba:

1. Prostora za drevesnico.
2. Obdelati oni prostor. *)
3. Sejati.

Najboljši prostori ali kraji se najdejo v gozdu. Gledati se pa mora, da je lega bolj na solnĉnem kraji, vendar ne preveĉ. Skrbi naj se, da je voda blizo. Će pa hoĉeš drevesnico doma imeti, izvoli tudi bolj solnĉnat kraj in skrbi, da ni voda zeló oddaljena.

Ko najdeš mesto, katero se ti pripravno zdi za drevesnico in ko si odloĉil obseg prostora za to, odpravi iz tega mesta vso travo in plevel, prekoplji ga 2 ĉevlja globoko in odstrani vse travne in druzega plevela korenine. Će je ta drevesnica na vrtu ali sploh na mestu, kjer zemlja ni niĉ z gozdno sprstenino zmešana, pripelji gozdne sprstenine in pognoji Ź njo. Potolĉi potem kepe in vravnaj svet tako, kakor zelnik. Razdeli na kriŹ (po sredi na dolgo in široko) ta prostor in napravi po velikosti prostora široke stezice. Naredi gredice (lehe), pa ne veĉ ko 3 ĉevlje široke, da boš mogel bolj lahko pletiti. Vzemi vrstico, raztegni jo ĉez toliko gredic, kolikor jih hoĉeš z ene vrste semenom posejati, potegni z roko zraven vrvice ozek plitvi Źlebek in v ta Źlebek natresi pravilno precĉj na gosto seme. Źleбки naj bodo 8—10" eden od druzega oddaljeni. Pokrij potem to seme z dobro prstjo, pa le toliko, da seme pokriješ. Ko si z raznovrstnim semenom, na pr. s ĉrnim borom, smreko, hojo in mecesnom vso drevesnico obsejal, jo ogradi in gredice s hojevimi vejami na debelo pokrij.

*) Najboljše je, svet v jeseni prekopati in vravnati, spomladi pa gredice narediti in sejati. Kdor hoĉe dobro seme kupiti, naj se oglasi za nj pri prijaznem gospodu c. k. deŹelnem nadzorniku v Ljubljani, ali pa v gozdni pisarnici v Poštojni. Tukaj se bode dalo navedenje, od katere firme naj se seme kupi.

Pis.

V treh ali Źtirih tednih našel boš tako gosto sadik, da se boš ĉudil. Odstrani toliko hojevih vej iz gredic, kolikor vidiš, da jih je preveĉ. Pridi v enem tednu, odstrani jih zopet nekaj in polagoma vse.

Zdaj so mlada drevesca izpostavljena vsem vremenskim nezgodam. Će bi silna suša in vroĉina pritiskala, naredi sadikam senco, in sicer s hojevino, ako jo ob stranĉh gredic tako v zemljo zasadiš, da se vršički sklepajo.

Ako bi vse eno sadike rumene postajale in mrzle, zalij jih zveĉer z vodo. Pusti jih dve leti v drevesnici in potem jih izroĉi svojemu namenu, namreĉ posadi svoje gole prostore in prodajaj ali pa daruj jih onemu, kateri se za-nje oglasi, in teh je na Krasu veliko!

Ne pozabimo senoŹet!

(Ź. π.)

(Konec.)

Vsi pripomoĉki za zboljšanje senoŹet, o katerih smo uŹe do zdaj govorili, povekšati imajo rodovitnost, oziroma zboljšati in pomnoŹiti pridelek; najpoglavitejši pripomoĉek v ta namen pa je gnojenje, o katerem hoĉemo spregovoriti danes nekatere besede.

Najprej bi znal kdo vprašati: ali se spleĉa travnik gnojiti?

Odgovor na to ni teŹak. Ako bi hotel na svojo senoŹet gnoj po en dan daleĉ voziti ali tudi še precĉj bliŹe voziti in bi nad to gnoj še veliko prida ne bil, se ti gnojenje gotovo ne bo spleĉalo. Tvoja skrb mora tedaj biti, pridobiti ali pridelati si gnoja blizo tvojega posestva, znati moraš gnoj poiskati, poznati in varĉno nabirati moraš vse, kar za gnojenje sluŹi in prav kmalu se boš prepriĉal, kako dobro se spleĉa gnojenje pri senoŹetih.

Marsikdo se bo izgovarjal: „še za njive imam premalo gnoja, od kod ga hoĉem jemati za travnike!“ Pogostoma je to res, vĉasih si pa morebiti sam kriv, da imaš premalo gnoja, morebiti zato, ker nimaš gnojišĉa, ker puštiš, da tvoja dragocena gnojnica odhaja na tuj svet ali po cesti ali v vodo; morebiti zato, ker iz nevednosti dober gnoj popuŹĉaš na cesti ali ga celó stran meĉeš. Ako bi pa tudi vse storil gledĉ gnoja, kar je storiti umnemu gospodarju, skrb ti mora biti, da pri prvi priliki prideš do prvega vira, do enoletne priĉe za veĉe Źtevilo Źivine; s to prideš v oni kolobar, kateri te